

Lausunto pohjavesialueiden luokitusten ja rajausten tarkistamisesta

27/81.810/2018

KHALL 23.04.2018 § 74

Pohjois-Savon Ely-keskus luokittelee pohjavesialueet uudelleen 1.2.2015 voimaan tulleen lakimuutoksen johdosta. Pohjavesialueiden rajauksesta ja luokittelusta säädetään vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 2 a luvussa sekä vesienhoidon järjestämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen (1040/2006) 2a luvussa. Muutoksen myötä kaikkia aikaisemmin luokiteltuja pohjavesialueita tarkastellaan uudelleen niiden suojelutarpeen ja vedenhankintakäyttöön soveltuvuuden kannalta.

Jatkossa 1-luokkaan kuuluvat pohjavesialueet ovat vedenhankintaa varten tärkeitä pohjavesialueita, joiden vettä käytetään tai on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan taikka talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 m³ vuorokaudessa tai yli viidenkymmenen ihmisen tarpeisiin. 2-luokkaan luokitellaan vedenhankintakäyttöön soveltuvat pohjavesialueet, jotka pohjaveden antoisuuden ja muiden ominaisuuksiensa perusteella soveltuvat 1-luokan mukaiseen käyttöön. Lisäksi ELY-keskus luokittelee E-luokkaan sellaiset pohjavesialueet, joiden pohjavedestä luonnonsuojelu-, metsä- tai vesilain, tai muun lainsäädännön nojalla suojeltu ekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E, 2E tai E). Myös aiemmin poistetut pohjavesialueet tarkastellaan uuden luokituksen mukaisesti edellä mainitulla tavalla. Vanhan luokituksen mukainen luokka III poistuu kokonaan käytöstä.

Lapinlahden kunnan alueella olevien pohjavesialueiden (13 kpl) luokitukset ja rajaukset on tarkistettu ja muutoksia tulee useita. Kolmella pohjavesialueella tulee rajausmuutoksia. I-luokkaan kuuluvan, Lapinlahden kirkonkylän alueella olevan Haminamäki-Humppi pohjavesialueen rajaus laajenee merkittävästi, ja luokkatunnus tulee olemaan 1E. Pääasiassa Siilinjärven puolella oleva, 1-luokkaan kuuluvan Kärängänmäki pohjavesialueen rajaus muuttuu Lapinlahden puolella siten, että se pienenee pohjoisosastaan, mutta laajenee asutuksen alueelle Mikkajärven kohdalla. II-luokkaan kuuluneen Vuorisenkangas pohjavesialueen rajaus pienenee ja uusi luokka on E. Pohjavesialueluokituksista esitetään poistettavaksi kolme pohjavesialuetta (Alapitkä, Silmälampi-Syrjäharju A ja B Varpaisjärven taajaman alueelta), jotka eivät sovellu yhdyskunnan vedenhankintaan. Lisäksi Lapinlahdella on kolme pohjavesialuetta, jotka on jo aikaisemmin poistettu pohjavesialueluokituksista ja joita ei uusien kriteerien pohjalta luokitella pohjavesialueiksi.

Pohjavesialueiden luokituksen ja rajausten muutoksia koskeva kuulutus on nähtävillä kunnan virallisella ilmoitustaululla 12.3.-20.4.2018. Aineisto on myös kunnan kotisivuilla. Sähköinen aineisto on nähtävillä ympäristö.fi-sivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi. Pohjois-Savon Ely-keskus pyytää asiasta lausuntoa Lapinlahden kunnalta 20.4.2018 mennessä. Lausuntopyyntöissä pyydetään, että kunta sisällyttäisi lausuntoonsa myös ympäristönsuojelu-, ympäristöterveys- ja kaavoitusviranomaisen lausunnon. Tämän lausunnon valmisteluun on osallistunut ympäristösihteeri Helena Tukiainen, tekninen johtaja Eero Mykkänen ja kunnanjohtaja Janne Airaksinen.

Päätöksen yritysvaikutusten arviointi on kokouksen oheismateriaalina.

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus esittää pohjavesialueiden luokitusten ja rajausten tarkistamisesta lausuntonaan seuraavaa. Pohjavesialueiden rajausmuutokset perustuvat asiantuntijalaitoksen tekemiin maaperätutkimuksiin. Haminämäki-Humppi alueelle on laadittu v. 2016-2017 geologinen rakennetutkimus ja pohjavesien virtausmallinnus. Kärängänmäen alueelle on tehty rakennetutkimuksia vuosina 2012 ja 2013. Myös Vuorisenkankaan pohjavesialueelle on laadittu maaperätutkimuksia v. 2011 ja v. 2015. Lapinlahden kunta katsoo, että asiantuntijalaitoksen (Geologian tutkimuskeskus) tekemät selvitykset on suoritettu ammattitaidolla eikä niihin perustuviin rajausten asetteluun ole huomauttamista.

Haminämäki-Humppi pohjavesialueen rajaus on nähtävänä olevassa selvityksessä hieman erilainen kuin rakenneselvityksen v. 2017 päivätyssä raportissa on esitetty. Uudempi rajaus ottaa huomioon pohjavesialueen lounaisosassa olevan pohjavesivaikutteisen Niittysaari-Hujalanlahti alueen, joka on tullut ilmi parhaillaan vireillä olevan Lapinlahden kirkonkylän osayleiskaavan luontoselvityksessä.

Pohjavesialueiden luokka- ja rajausmuutokset tulevat vaikuttamaan kaikkein eniten Lapinlahden kirkonkylän alueeseen. Haminämäki-Humppi alueen rajaus laajenee niin, että uuden pohjavesialuerajauksen sisäpuolelle jää eteläosaan peltoalueita ja pohjoisosaan omakotitaloasutusta. Näillä alueilla tulee jatkossa muutoksia mm. jätevesien kiinteistökohtaiseen käsittelyyn sekä kemikaalien varastointiin, sillä Lapinlahden ympäristönsuojelumääräyksissä on niistä rajoittavia säännöksiä. Myös Kärängänmäen pohjavesialueella uuden rajauksen alle jää asutusta ja peltoviljelyä. Kiinteistön omistajien olisi tärkeätä saada tieto siitä, että asunnot ja muut toiminnot sijaitsevat jatkossa vedenhankintaan tarkoitettulla pohjavesialueella. Tämän vuoksi Lapinlahden kunta esittää, että Ely-keskus tiedottaisi aluemuutoksista kiinteistönomistajia suoraan.

Päätös

Ossi Martikainen poistui tämän asian käsittelyn ajaksi. Martikainen omistaa maata Haminämäen pohjavesialueen vyöhykkeellä. Risto Ollikainen tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta.

Päätösehdotus hyväksyttiin.